

Робоча зустріч з учасниками ринку небанківських фінансових послуг

**Вимоги в сфері ПВК/ФТ до суб'єктів первинного
фінансового моніторингу, державне регулювання і
нагляд за діяльністю яких здійснює
Національний банк України**

Національний банк України
Департамент фінансового моніторингу

м. Київ, 2025 рік

ЗАКОНОДАВСТВО

набрав
чинності
28.04.2020

Закон України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення”

- основний закон, який регулює правовідносини у сфері запобігання та протидії
- визначає завдання, обов'язки та права суб'єкта первинного фінансового моніторингу

діє з
30.07.2020

Положення про здійснення установами фінансового моніторингу, затверджене постановою Правління Національного банку України від 28.07.2020 № 107 (зі змінами)

- регламентує порядок здійснення небанківськими фінансовими установами як суб'єктами первинного фінансового моніторингу заходів на виконання вимог Закону про ПВК/ФТ

діє з
01.07.2020

Положення про порядок організації та здійснення нагляду у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду у сфері реалізації спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій), затверджене постановою Правління Національного банку України від 30.06.2020 № 90 (зі змінами)

- визначає порядок проведення Національним банком планових, позапланових виїзних перевірок та безвиїзного нагляду з питань дотримання установою вимог законодавства

ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ СПФМ

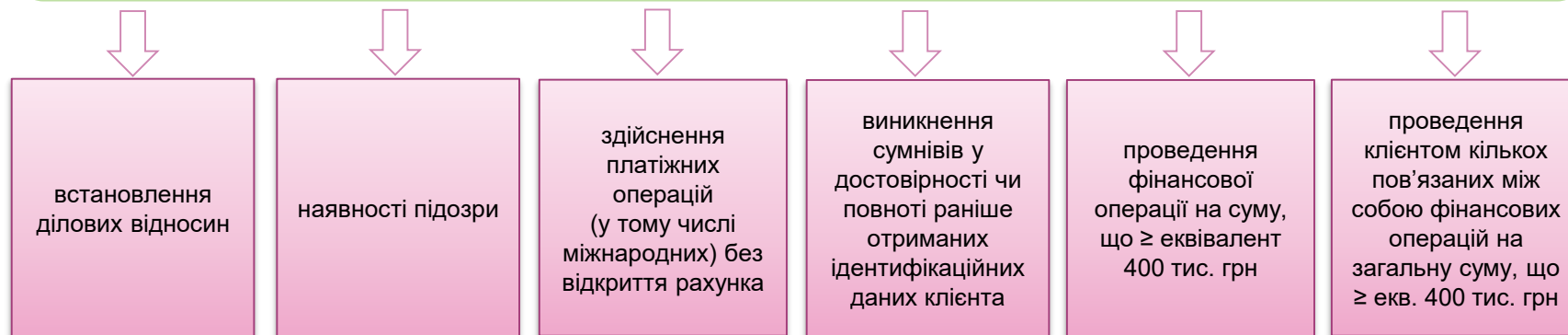
Установа як СПФМ в рамках організації внутрішньої системи ПВК/ФТ зобов'язана:

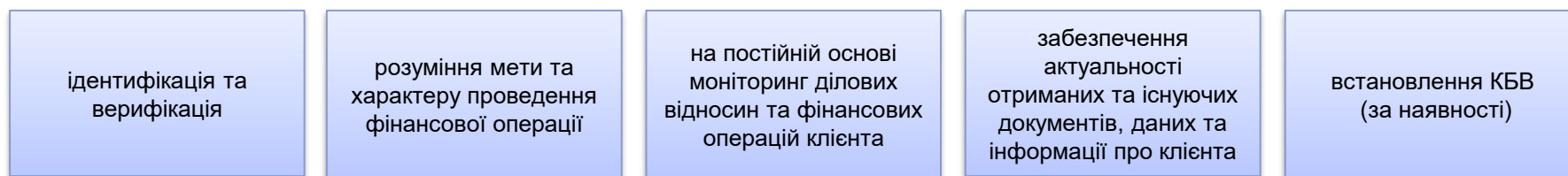
Первинний фінансовий моніторинг – сукупність заходів, які вживаються суб'єктами первинного фінансового моніторингу і спрямовані на виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії

НАЛЕЖНА ПЕРЕВІРКА КЛІЄНТА

**Установа
здійснює належну перевірку клієнта у випадках**

Належна перевірка клієнта

НАЛЕЖНА ПЕРЕВІРКА ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ПЛАТІЖНИХ ОПЕРАЦІЙ

Стаття 11. Належна перевірка

4. Належна перевірка здійснюється зокрема у разі здійснення платіжних операцій без відкриття рахунка

Стаття 11. Належна перевірка

21. У випадках здійснення платіжних операцій без відкриття рахунка належна перевірка здійснюється в порядку, визначеному статтею 14 Закону, якщо сума платіжної операції є меншою за еквівалент 400 тис. грн

Стаття 14. Інформація, що супроводжує платіжну операцію або переказ віртуальних активів

2. Належна перевірка платника (ініціатора) здійснюється до проведення платіжної операції шляхом верифікації платника (ініціатора) в частині даних, наведених у пункті 1 частини першої статті 14 Закону на підставі офіційних документів або інформації, отриманої з офіційних та/або надійних джерел

Стаття 14. Інформація, що супроводжує платіжну операцію або переказ віртуальних активів

8. Належна перевірка отримувача здійснюється до зарахування коштів на рахунок/електронний гаманець отримувача або видачі йому в готівковій формі шляхом верифікації отримувача в частині даних, зазначених у пункті 2 частини першої статті 14 Закону, на підставі офіційних документів або інформації, отриманої з офіційних та/або надійних джерел, з урахуванням особливостей, визначених частиною дев'ятою статті 14 Закону

ВЕРИФІКАЦІЯ ЗА ПЛАТІЖНИМИ ОПЕРАЦІЯМИ

Ініціювання платіжної операції в межах та за межі України на суму, що є < за еквівалент 30 тис. грн
СПФМ платника може не здійснювати верифікацію **платника** (ініціатора) відповідно до частини другої статті 14 Закону, крім випадків, якщо:

наявні ознаки пов'язаності фінансової операції з іншими фінансовими операціями, що в сумі перевищують еквівалент 30 тис. грн

СПФМ платника отримує від платника кошти в готівковій формі

існує підозра, що фінансова операція або сукупність пов'язаних між собою фінансових операцій може бути пов'язана з ВК/ФТ

Виплата за платіжною операцією на суму, що є < за еквівалент 30 тис. грн

СПФМ отримувача може не здійснювати верифікацію **отримувача** в частині даних, зазначених у пункті 2 частини першої статті 14 Закону, крім випадків, якщо:

наявні ознаки пов'язаності фінансової операції з іншими фінансовими операціями, що в сумі перевищують еквівалент 30 тис. грн

СПФМ отримувача здійснює виплату коштів за платіжною операцією в готівковій формі

існує підозра, що фінансова операція або сукупність пов'язаних між собою фінансових операцій може бути пов'язана з ВК/ФТ

Верифікація платника (ініціатора)/отримувача може не здійснюватися, якщо платник (ініціатор)/отримувач був ідентифікований та верифікований раніше у порядку, визначеному статтею 11 Закону

ВИМОГИ ДО СУПРОВОДЖЕННЯ ПЛАТІЖНИХ ОПЕРАЦІЙ ІНФОРМАЦІЄЮ

Супроводження платіжних операцій інформацією

Про платника (ініціатора)

Фізична особа/ФОП:

- 1) П.І.Б,
- 2) номер рахунка/електронного гаманця/ЕПЗ/УОН фінансової операції
- 3) місце проживання/перебування **або** дані паспорту **або** РНОКПП **або** дата і місце народження

Юридична особа:

- 1) найменування та місцезнаходження **або** код ЄДРПОУ/реєстраційний (обліковий) номер платника податків
- 2) номер рахунка/електронного гаманця/ЕПЗ/УОН фінансової операції

Траст:

- 1) найменування та місцезнаходження
- 2) номер рахунка/електронного гаманця/УОН фінансової операції

ВСІ
ПЛАТІЖНІ
ОПЕРАЦІЇ

Про отримувача

Фізична особа/ФОП:

- 1) П.І.Б.
- 2) номер рахунка/електронного гаманця/ЕПЗ/УОН фінансової операції

Юридична особа:

- 1) найменування
- 2) номер рахунка/електронного гаманця/ЕПЗ/УОН фінансової операції

Траст:

- 1) найменування
- 2) номер рахунка/електронного гаманця/УОН фінансової операції

УОН - унікальний обліковий номер

частина перша статті 14 Закону

ВІДДАЛЕНА ІДЕНТИФІКАЦІЯ ТА ВЕРИФІКАЦІЯ

Установи можуть здійснювати віддалену ідентифікацію, верифікацію клієнта виключно в порядку, визначеному в Положенні № 107

ОСНОВНІ ВИМОГИ ПОЛОЖЕННЯ № 107 ЩОДО ДОКУМЕНТУВАННЯ

Установа зобов'язана документувати:

дії працівників та події, що стосуються виконання установою обов'язків СПФМ

факти проведення навчальних заходів працівників, зміст таких заходів

проведення належної перевірки клієнта та прийняті рішення в спосіб, що дасть змогу продемонструвати їх належне здійснення та обґрунтованість

процес застосування ризик-орієнтованого підходу, прийняті рішення під час застосування ризик-орієнтованого підходу та їх обґрунтованість

вжиті заходи щодо спростування/підтвердження підозр під час здійснення аналізу фінансових операцій клієнтів

результати оцінки/переоцінки ризиків, у тому числі притаманних діяльності установи

результати перевірки наявності у відповідального працівника бездоганної ділової репутації та про його відповідність кваліфікаційним вимогам, установленим Положенням 107

порядок використання системи автоматизації процесів фінансового моніторингу*

порядок здійснення заходів, що забезпечують можливість замороження установою активів терористів

РЕЗИДЕНТНІСТЬ, ГРОМАДЯНСТВО

ЗМІНИ ДО ЗАКОНУ ПРО ПВК/ФТ

Вимоги щодо інформації про кінцевих бенефіціарних власників та структуру власності

*Закон № 2571-IX
від 06.09.2022*

Повернення безстрокового статусу політично значущих осіб

*Закон № 3419-IX
від 17.10.2023*

Нові критерії високого ризику клієнтів,
нова ознака порогових операцій

*Закон № 2736-IX
від 04.11.2022*

Надання додаткової інформації на запит СУО

*Закон № 2736-IX
від 04.11.2022*

Заборона обіймати посаду керівників, відповідального працівника та інших працівників особам, що мають громадянство держави, що здійснює збройну агресію

*Закон № 2736-IX
від 04.11.2022*

ЗМІНИ ДО ПОЛОЖЕННЯ № 107

Вимоги щодо належного застосування ризик-орієнтованого підходу до встановлення ділових відносин/під час обслуговування клієнтів, які є PERs

*Постанова Правління НБУ
від 05.09.2023 № 108*

Вимоги щодо порядку прийняття рішення щодо припинення вжиття заходів, визначених у пунктах 2-4 частини чотирнадцятої статті 11 Закону про ПВК/ФТ, щодо PERs

*Постанова Правління НБУ
29.12.2023 № 198*

Вимоги щодо перевірки інформації про виконання (припинення виконання) національним PER визначних публічних функцій

*Постанова Правління НБУ
29.12.2023 № 198*

Вимоги щодо виявлення розбіжностей у структурі власності/інформації про КБВ клієнта та надання повідомлення про такі розбіжності держателю ЄДР

*Постанова Правління НБУ
05.10.2024 № 121*

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ ФІНАНСОВОГО МОНІТОРИНГУ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

**Втрата чинності
з 01.01.2025**

Постанова Правління Національного банку України від 23.03.2022 № 60
“Про особливості виконання окремих вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду у сфері реалізації спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) протягом дії воєнного стану” (зі змінами)

**Набрання чинності
з 01.01.2025**

Положення про порядок організації виконання окремих вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду у сфері реалізації спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) протягом дії воєнного стану, затверджене постановою Правління Національного банку України від 20.12.2024 № 153

Лист Національного банку від 31.01.2023 № 25-0005/6668

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
телефон: 0-800-505-240
факс +380 (44) 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua Код ЄДРПОУ 00032106
web: <https://bank.gov.ua>

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone: 0-800-505-240
fax +380 (44) 230-20-33, 253-77-50,
e-mail: nbu@bank.gov.ua
web: <https://bank.gov.ua>

Банки України
Незалежна асоціація банків України
Асоціація українських банків
Асоціації фінансових установ
(згідно з переліком)
Фінансові установи
(згідно з переліком)
АТ "Укрпошта"

Про ризики використання
послуг «інтернет-еквайрингу»

Національний банк України (далі – Національний банк), керуючись частиною восьмою статті 18 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» (далі – Закон про ПВК/ФТ) та статтею 66 Закону України «Про банки і банківську діяльність», вважає за потрібне звернути увагу банків, асоціацій, фінансових установ, національного оператора поштового зв'язку (далі – установи) на таке.

Національним банком отримано інформацію від правоохоронних органів про виявлені загрози національним інтересам внаслідок організації установами як надавачами фінансових платіжних послуг окремих моделей здійснення переказів/платіжних операцій з використанням технології карткових платіжних систем.

Виявлено, що технології карткових платіжних систем для здійснення переказів з рахунку фізичної особи на рахунок фізичної особи з використанням реквізитів платіжних карток платника та отримувача (далі – P2P перекази), які ґрунтуються на операціях «card2account» (далі – C2A) та «account2card» (далі – A2C), можуть використовуватися для здійснення платежів на користь/від осіб, які здійснюють діяльність у сфері організації та проведення азартних ігор без відповідної ліцензії, незаконних обмінних сервісів, а також уникнення обмежень, встановлених законодавством України, в тому числі, нормативно-правовими актами Національного банку (зокрема проведення операцій «квазі-кеш»).

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Олійник Дмитро Ігорович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000008B1B0000466A0000
Дійсний до: 25.10.2024 17:57:49

Національний банк України

25-0005-6668

Про ризики інтернет-еквайрингу

- ✓ технології здійснення переказів - P2P, C2A та A2C можуть використовуватися для здійснення платежів на користь/від осіб, які здійснюють діяльність у сфері організації та проведення азартних ігор без відповідної ліцензії, незаконних обмінних сервісів, а також уникнення обмежень, встановлених законодавством України;
- ✓ надані рекомендації для попередження зазначених ризиків.

https://bank.gov.ua/ua/legislation/Notice_31012023_6668

Додаткові рекомендації викладені в листі від 27.03.2023 № 25-0005/29330:

https://bank.gov.ua/ua/legislation/Notice_27042023_29330

Лист Національного банку від 26.09.2023 № 25-0005/71150

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
телефон: 0-800-505-240
факс +380 (44) 230-20-33, 253-77-50
e-mail: nbu@bank.gov.ua Код ЄДРПОУ 00032106
web: <https://bank.gov.ua>

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutaska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone: 0-800-505-240
fax +380 (44) 230-20-33, 253-77-50,
e-mail: nbu@bank.gov.ua
web: <https://bank.gov.ua>

Асоціації фінансових установ
(згідно з переліком)
Фінансові установи
(згідно з переліком)

Про надання роз'яснень та рекомендацій
з питань фінансового моніторингу

Національний банк України (далі – Національний банк), керуючись частиною восьмою статті 18 Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” (далі – Закон), з огляду на питання учасників фінансового ринку, а також з урахуванням виявлених під час здійснення нагляду непоодиноких випадків недотримання вимог законодавства України у сфері ПВК/ФТ¹ надає роз'яснення та рекомендації з питань фінансового моніторингу.

1. Стосовно проведення повторної ідентифікації, верифікації клієнта/представника клієнта.

Відповідно до пункту 31 частини першої статті 1 Закону клієнтом є, зокрема, особа, яка звертається за наданням послуг до суб'єкта первинного фінансового моніторингу, користується послугами суб'єкта первинного фінансового моніторингу.

Згідно з частиною четвертою статті 11 Закону належна перевірка клієнта (далі – НПК) здійснюється, зокрема в разі:
встановлення ділових відносин;
наявності підозри;

проведення разової фінансової операції без встановлення ділових відносин з клієнтами, якщо сума фінансової операції дорівнює або перевищує суму, визначену частиною першою статті 20 Закону.

Згідно з визначенням, наведеним у пункті 19 частини першої статті 1 Закону, діловими відносинами є відносини між клієнтом та суб'єктом

¹ ПВК/ФТ – запобігання та протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Олійник Дмитро Ігорович
Сертифікат 36186A0FEAAD76B2040000008B1B0000466A0000
Дійсний до: 25.10.2024 17:57:49

Національний банк України

25-0005/71150
від 26.09.2023 18:06

Роз'яснення та рекомендації

з питань здійснення фінансового моніторингу

- ✓ щодо проведення повторної ідентифікації, верифікації клієнта/представника клієнта
- ✓ щодо забезпечення актуальності отриманих та наявних документів, даних та інформації про клієнта

https://bank.gov.ua/ua/legislation/Notice_26092023_71150

Лист Національного банку від 27.10.2023 № 25-0005/79667

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
телефон: 0-800-505-240,
+380 (50) 462-00-90
e-mail: nbu@bank.gov.ua Код ЄДРПОУ 00032106
web: <https://bank.gov.ua>

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone: +380 (44) 298-65-55,
+380 (50) 462-00-90
e-mail: nbu@bank.gov.ua
web: <https://bank.gov.ua>

Банкам України
Небанківським фінансовим
установам (за списком)
Асоціаціям фінансових установ
(за списком)

Про надання роз'яснень та рекомендацій
з питань фінансового моніторингу
щодо верифікації клієнтів (платників)

Національний банк України (далі – Національний банк), керуючись частиною восьмою статті 18 Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” (далі – Закон про ПВК/ФТ), з огляду на неодноразові запитання учасників фінансового ринку, а також з урахуванням виявлених під час здійснення Національним банком нагляду непоодиноких випадків недотримання суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства України у сфері ПВК/ФТ¹ щодо верифікації платників під час здійснення операцій із внесення готівки через програмно-технічні комплекси самообслуговування (далі – ПТКС) для переказу коштів надає роз'яснення з питань фінансового моніторингу.

Відповідно до пункту 4 частини другої статті 8 Закону про ПВК/ФТ суб'єкт первинного фінансового моніторингу зобов'язаний здійснювати належну перевірку нових клієнтів, а також існуючих клієнтів.

Клієнтом є будь-яка особа, яка, зокрема, звертається за наданням послуг до суб'єкта первинного фінансового моніторингу, користується послугами суб'єкта первинного фінансового моніторингу (пункт 31 частини першої статті 1 Закону про ПВК/ФТ).

Належна перевірка клієнта здійснюється у випадках, визначених у частині четвертій статті 11 Закону про ПВК/ФТ. Зокрема, належна перевірка

¹ ПВК/ФТ – запобігання та протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКДО
Підписувач Олійник Дмитро Ігоревич
Сертифікат 36186A0FEAA1D76B2040000008B1B0000466A0000
Дійсний до: 25.10.2024 17:57:49

Національний банк України

25-0005/79667
від 27.10.2023 14:26

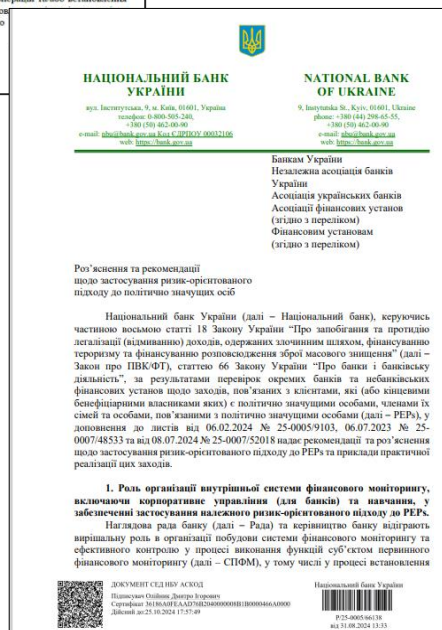
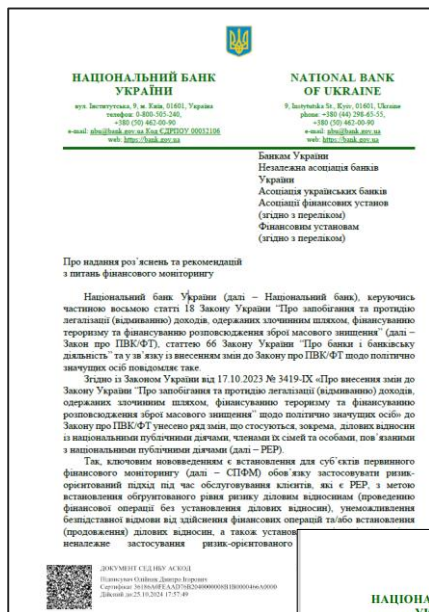
Роз'яснення та рекомендації

стосовно верифікації клієнтів (платників)

https://bank.gov.ua/ua/legislation/Notice_27102023_79667

Лист Національного банку від 06.02.2024 № 25-0005/9103

Лист Національного банку від 31.08.2024 № Р/25-0005/66138

Роз'яснення та рекомендації Щодо особливостей ділових відносин з РЕР

- ✓ акцент на застосуванні ризик-орієнтованого підходу до РЕР
- ✓ рекомендації щодо оновлення внутрішніх документів
- ✓ приклади недоліків
- ✓ рекомендації щодо усунення недоліків

https://bank.gov.ua/ua/legislation/Notice_06022024_9103

https://bank.gov.ua/ua/legislation/Notice_31082024_66138

Лист Національного банку від 07.10.2024 № Р/25-0005/75915

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
телефон: 0-800-505-240,
+380 (50) 462-00-90
e-mail: nbu@bank.gov.ua Код ЄДРПОУ 00032106
web: <https://bank.gov.ua>

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone: +380 (44) 298-65-55,
+380 (50) 462-00-90
e-mail: nbu@bank.gov.ua
web: <https://bank.gov.ua>

Асоціаціям фінансових установ
(згідно з переліком)
Фінансовим установам
(згідно з переліком)

Роз'яснення та рекомендації з питань фінансового моніторингу

Національний банк України (далі – Національний банк), керуючись частиною восьмою статті 18 Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” (далі – Закон про ПВК/ФТ), повідомляє таке.

За результатами здійсненого Національним банком нагляду за дотриманням небанківськими фінансовими установами вимог законодавства України у сфері ПВК/ФТ¹ виявлені порушення, які полягають, зокрема у неналежній організації та проведенні первинного фінансового моніторингу², неналежному здійсненні належної перевірки клієнтів (далі – НПК), неврахуванні вимог законодавства під час розроблення, впровадження та оновлення внутрішніх документів з питань фінансового моніторингу, незабезпеченні функціонування належної системи управління ризиками, незастосуванні у своїй діяльності ризик-орієнтованого підходу та нежиттєвих заходів з метою мінімізації ризиків.

Зокрема, виявлені численні випадки, коли небанківські фінансові установи (далі – установи):

не забезпечують дотримання основних принципів розроблення та реалізації внутрішніх документів установи з питань ПВК/ФТ, визначених у пункті 22 розділу III Положення про здійснення установами фінансового моніторингу,

¹ ПВК/ФТ – запобігання та протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

² Первинний фінансовий моніторинг – сукупність заходів, які вживаються суб'єктами первинного фінансового моніторингу і спрямовані на виявлення вимог законодавства у сфері ПВК/ФТ (пункт 45 частини першої статті 1 Закону про ПВК/ФТ).

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД
Підписувач Олійник Дмитро Ігоревич
Сертифікат 36186A0FEAAD76B204000008B1B0000466A0000
Дійсний до: 25.10.2024 17:57:49

Національний банк України

Р/25-0005/75915
від 07.10.2024 14:55

Роз'яснення та рекомендації

стосовно здійснення фінансового моніторингу
небанківськими установами-СПФМ, які надають послуги з
переказу коштів

https://bank.gov.ua/ua/legislation/Notice_07102024_75915

Лист Національного банку від 07.05.2025 № Р/25-0009/35268

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
телефон: 0-800-505-240,
+380 (50) 462-00-90
e-mail: nbu@bank.gov.ua
web: <https://bank.gov.ua>
Код ЄДРПОУ 00032106

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone: +380 (44) 298-65-55,
+380 (50) 462-00-90
e-mail: nbu@bank.gov.ua
web: <https://bank.gov.ua>

Банкам України
Небанківським установам
(за списком)

Роз'яснення та рекомендації щодо
питань фінансового моніторингу

Згідно з пунктом 30 статті 7 Закону України “Про Національний банк України” та частиною другою статті 18 Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” (далі – Закон про ПВК/ФТ) Національний банк України (далі – Національний банк) здійснює державне регулювання та нагляд у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (далі – ПВК/ФТ) за суб'єктами первинного фінансового моніторингу, визначеними в пункті 1 частини першої статті 18 Закону про ПВК/ФТ¹ (далі – СПФМ).

Відповідно до пункту 31 частини першої статті 1 Закону про ПВК/ФТ клієнтом може бути будь-яка особа, яка, зокрема:

звертається за наданням послуг до СПФМ;

користується послугами СПФМ.

Отже, клієнтом СПФМ може бути інший суб'єкт первинного фінансового моніторингу, який звернувся за наданням послуг або користується послугами СПФМ (далі – клієнт-СПФМ²).

¹ Банки і філії іноземних банків; страховики (у тому числі під час здійснення діяльності з перестрахування), страхові (перестрахові) брокери, кредитні спілки, ломбарди, інші фінансові установи, реєстрацію чи ліцензування яких здійснює Національний банк; оператори поштового зв'язку, які надають фінансові платіжні послуги та/або послуги поштового перекладу, та/або послуги із здійснення валютних операцій; оператори платіжних систем; філії або представництва іноземних суб'єктів господарської діяльності, які надають фінансові послуги на території України; інші юридичні особи, які за своїм правовим статусом не є фінансовими установами, але надають окремі фінансові послуги.

² У цьому листі клієнти-СПФМ – усі СПФМ (крім банків), нагляд за якими у сфері ПВК/ФТ відповідно до статті 18 Закону про ПВК/ФТ здійснює Національний банк.

ДОКУМЕНТ СЕДНБУ АСКОД

Підписувач Олійник Дмитро Ігорович
Сертифікат 3E0E4EA9F723F83040000008B1B0000E6B80000
Дійсний до: 16.10.2026 17:42:53

Національний банк України

Р/25-0009/35268
від 07.05.2025 17:15

Роз'яснення та рекомендації

стосовно заходів у сфері фінансового моніторингу, які має здійснювати СПФМ під час здійснення НПК клієнта-СПФМ

Лист Національного банку від 18.07.2025 № 25-0009/55573

НАЦІОНАЛЬНИЙ БАНК УКРАЇНИ

вул. Інститутська, 9, м. Київ, 01601, Україна
телефон: 0-800-505-240,
+380 (50) 462-00-90
e-mail: nbu@bank.gov.ua
web: <https://bank.gov.ua>
Код ЄДРПОУ 00032106

NATIONAL BANK OF UKRAINE

9, Instytutska St., Kyiv, 01601, Ukraine
phone: +380 (44) 298-65-55,
+380 (50) 462-00-90
e-mail: nbu@bank.gov.ua
web: <https://bank.gov.ua>

Небанківським фінансовим
установам (за списком)
Асоціаціям (за списком)

Про надання рекомендацій
з питань здійснення фінансового
моніторингу

Національний банк України (далі – Національний банк), керуючись частиною восьмою статті 18 Закону України “Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення” (далі – Закон про ПВК/ФТ), статтею 7 Закону України “Про Національний банк України”, вважає за потрібне зазначити про таке.

Національний банк під час здійснення нагляду за небанківськими фінансовими установами (далі – установи) у сфері ПВК/ФТ¹, які обслуговують (в частині забезпечення здійснення платіжних операцій) небанківські установи, що здійснюють діяльність у сфері кредитування, встановив тенденції щодо нездійснення небанківськими надавачами платіжних послуг моніторингу фінансових операцій (платіжних операцій).

Наголошуємо на обов'язку установи як суб'єкта первинного фінансового моніторингу (далі – СПФМ) виконувати вимоги законодавства у сфері ПВК/ФТ, зокрема:

забезпечувати належну організацію та проведення первинного фінансового моніторингу, що належним чином надасть можливість виявляти порогові та підозрілі фінансові операції (діяльність) незалежно від рівня ризику ділових відносин з клієнтом (проведення фінансових операцій без встановлення ділових відносин) та повідомляти про них спеціально уповноважений орган, а також запобігати використанню своїх послуг та продуктів для проведення клієнтами фінансових операцій з протиправною метою;

¹ ПВК/ФТ – запобігання та протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

ДОКУМЕНТ СЕД НБУ АСКОД
Підписувач Олійник Дмитро Ігоревич
Сертифікат 3E0EAE49F723F863040000008B1B0000E6B00000
Дійсний до: 16.10.2026 17:42:53

Національний банк України

25-0009/55573
від 18.07.2025 12:26

Роз'яснення та рекомендації

з питань здійснення фінансового моніторингу

- ✓ фінансові установи, які надають платіжні послуги, мають належним чином проводити НПК своїх клієнтів, а не формально ставитися до обов'язків СПФМ під час надання таких послуг та виконувати вимоги законодавства з питань фінансового моніторингу
- ✓ визначити ознаки пов'язаності між собою (регулярне здійснення платіжних операцій одним платником на користь одного отримувача) і порядку виявлення та випадків, у яких платник / отримувач, який регулярно ініціює / отримує перекази коштів, уважатиметься НПП таким, який підтримує з ним ділові відносини

https://bank.gov.ua/ua/legislation/Notice_18072025_55573

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

Офіційне Інтернет-представництво Національного банку:

Методологічні матеріали

- **Листи-роз'яснення, матеріали семінарів та презентації з фінансового моніторингу**

<https://bank.gov.ua/ua/news/all/seminari-ta-prezentatsiyi-z-finansovogo-monitoringu>

- **Питання та відповіді**

https://bank.gov.ua/ua/supervision/monitoring/faq#fm_qa2

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

СЛАВА УКРАЇНІ!